

Uchwała Nr 071/g315/P/19

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 28 marca 2019 r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.), art. 28 § 4, art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.), art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku po rozpoznaniu uchwały Nr 12.VIII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa

orzeka nieważność § 2 ust. 1 i § 3 ust. 3 badanej uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 4 marca 2019 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwała Nr 12.VIII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa, zaś w dniu 28 marca 2019 r. była przedmiotem badania Kolegium tut. Izby.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Debrznie, między innymi, postanowiła zarządzić pobór opłat za gospodarowanie odpadami, wyznaczyła uprawnionych do pobierania opłat inkasentów oraz wyznaczyła im wynagrodzenie.

W § 2 nadanej uchwały Rada Miejska w Debrznie postanowiła, że:

"1. Inkasent zobowiązany jest do pobierania od podatników opłat i wpłacania ich w pierwszym dniu roboczym po ustawowym terminie płatności na konto Urzędu Miejskiego w Debrznie".

Analiza treści powyższej uchwały wskazuje, że jest ona obarczona wadami o charakterze istotnego naruszenia prawa.

Analizując postanowienie Rady Miejskiej zawarte w § 2 ust. 1 badanej uchwały Kolegium tut. Izby uznało, że narusza ono w sposób istotny przepis art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin późniejszy, przy czym, w rozumieniu art. 3 pkt 3 lit. c ww. ustawy, podatkami są także opłaty.

Natomiast do wyłącznej właściwości organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego należy ewentualne ustalenie późniejszego niż określony w art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa

terminu wpłaty. Zatem ustalony przez Radę Miejską w § 2 ust.1 termin wpłaty przez inkasenta opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie jest terminem późniejszym od określonych w art. 47 § 4 a ustawy Ordynacja podatkowa, lecz terminem ustawowym.

Zgodnie z cytowanym wyżej przepisem Rada Miejska ma jedynie uprawnienie do wyznaczenia późniejszego terminu wpłaty dla inkasentów.

Ponadto w treści § 3 badanej uchwały Rada Miejska w Debrznie ustaliła, że:

"1. Inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wplacania w/w opłaty na rzecz budżetu Gminy Debrzno w wysokości 5% zainkasowanych kwot.

2. Podstawą naliczenia miesięcznego wynagrodzenia dla inkasentów jest suma terminowo wplaconych kwot w danym miesiącu.

3. Wyplata ustalonego wynagrodzenia powinna nastąpić w terminie do ostatniego dnia miesiąca za który wyplata jest należna".

W myśl przepisów art. 61 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Zatem, w ocenie Kolegium tut. Izby, zapis § 3 ust. 3 przedmiotowej uchwały określający termin wypłaty wynagrodzenia inkasentom za pobór opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa ustalony został z przekroczeniem kompetencji określonych ww. przepisami prawa, ponieważ takich możliwości dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego ustawodawca w nich nie przewidział.

Również takie kompetencje dla rady miejskiej nie zostały ustalone w art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, który to przepis ma zastosowanie w sprawach dotyczących podatków i opłat lokalnych. Rada miejska na podstawie ww. regulacji może ustalać wynagrodzenie dla inkasentów z tytułu poboru podatków i opłat stanowiących dochody budżetu gminy. Ponadto z przepisu art. 28 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że jedynym warunkiem wypłacenia wynagrodzenia inkasentowi jest terminowe wplacenie podatku.

Z istoty ww. regulacji wynika więc, że nie ma podstawy prawnej dla rady miejskiej do stanowienia w drodze uchwały regulacji w zakresie ustalenia terminu wypłaty wynagrodzenia inkasentom. Zatem postanowienie Rady Miejskiej w Debrznie określające termin wypłaty wynagrodzenia za inkaso narusza przepisy art. 61 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w związku z w/wym. art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa.

Podobne stanowisko w przedmiotowej kwestii zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt I SA/Po 212/17), w którym stwierdził, między innymi, że jeżeli katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania, jest zamknięty, to rada ta może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona. Ponadto, jeżeli dany przepis i wskazane w nim elementy mają charakter wyczerpujący, to nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowanie tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione. Sąd w ww. sprawie uznał za wadliwe zapisy ustalone przez radę gminy w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia za inkaso opłat lokalnych.

Z kierunkiem niniejszego rozstrzygnięcia korespondują również normy wynikające z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wywiedziona z przepisu prawa norma prawna jest podstawą dla działania upoważnionego w tym przepisie organu, a więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa upoważniających do podjęcia danego aktu prawnego. Z kolei art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi o tym, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat, jednakże organ stanowiący ma to czynić w granicach określonych w ustawach.

W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale, wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w podanym zakresie przedmiotowym.

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 22 stycznia 2019 r. (sygn. akt I SA/Gd 1045/18) podkreślono, że: "Jeżeli prawo miałyby zostać w widoczny sposób zdeformowane, przez utrzymanie w mocy aktu prawa miejscowego niezgodnego z prawem, to wówczas należałoby uznać, że dochodzi do istotnego naruszenia prawa.". Z orzecznictwa sądowego wynika bowiem, że nieważność powoduje jedynie istotne naruszenie prawa, przy czym może zostać ona stwierdzona tylko wobec uchybień, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.

Mając powyższe na uwadze Kolegium tut. Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

Przewodnicząca Kolegium

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Typ dokumentu	Uchwała - rozstrzygnięcie w części
Tytuł dokumentu	orzeka nieważność § 2 ust. 1 i § 3 ust. 3 badanej uchwały.
Sygnatura	071/g315/P/19
Data dokumentu	2019-03-28
Data złożenia podpisu	2019-04-01 15:44:14
Osoba podpisująca	Luiza Budner - Iwanicka; RIO w Gdańsku
Wystawca certyfikatu	CN=CERTUM QCA, O=Asseco Data Systems S.A., C=PL, 2.5.4.5=Nr wpisu: 14
Identyfikator dokumentu	DE13C202-EF7A-46EB-85CC-086EBD744ABD